

Брюксел, 1 юни 2015 г.
(OR. en)

9073/15

ENER 185
CLIMA 56

БЕЛЕЖКА

От:	Комитета на постоянните представители (I част)
До:	Съвета
Относно:	Проект за заключения на Съвета относно осъществяването на енергийния съюз: предоставяне на повече права на потребителите и привличане на инвестиции в енергийния сектор — Приемане

След заключенията на Европейския съвет от 19—20 март 2015 г., в които се отбелязва, че ЕС е поел ангажимент за изграждането на енергиен съюз с насочена към бъдещето политика в областта на климата, и съобщението на Комисията от 25 февруари 2015 г. „Рамкова стратегия за устойчив енергиен съюз с ориентирана към бъдещето политика по въпросите на изменението на климата“ на делегациите се изпраща приложено проект за заключения на Съвета по посочения по-горе въпрос.

В съответствие с посочените заключения на Европейския съвет, в които се набляга на значението на всички измерения на енергийния съюз, председателството е запазило всеобхватния характер на рамковата стратегия. Същевременно председателството предложи проектът за заключения да бъде насочен към две хоризонтални теми, а именно потребителите и инвестициите, които отразяват основната цел на изпълнението на действията, заложи в рамковата стратегия, с идеята на потребителите от ЕС — домакинства и дружества — да се осигури сигурна, устойчива, конкурентоспособна и финансово достъпна енергия. Поради тази причина проектът за заключения е предназначен да очертае по какъв начин тези два аспекта следва да бъдат взети под внимание при осъществяването на всичките пет измерения на енергийния съюз.

Проектът за заключения се основава на документ, разпространен на 20 март 2015 г. (док. 7343/15), в който се набелязват евентуални елементи, както и на неколкократното интензивно обсъждане в работна група „Енергетика“. Освен това при изготвянето и разглеждането на проекта за заключения бяха отчетени обсъжданията на конференцията по въпросите на енергийния съюз в Рига от 6 февруари 2015 г., както и обменът на мнения между министрите относно предложената от Комисията стратегическа рамка за енергиен съюз, състоял се по време на заседанието на Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика от 5 март 2015 г.

Обсъждането на равнище работна група разкри различни виждания и приоритети сред държавите членки по редица аспекти на проекта за заключения. Поради това председателството положи значителни усилия да постигне нужния баланс в приложения текст, като отчете различните изразени основания за загриженост. Освен това председателството се опита да запази проекта за заключения насочен към обявените теми за предоставяне на повече права на потребителите и привличане на инвестиции в енергийния сектор, както и да запази справедлив баланс на всички свързани с това въпроси в текста. По този начин текстът представлява един добре балансиран компромис, който може да бъде подкрепен от всички делегации.

На заседанието на Корепер от 27/29 май делегациите потвърдиха съгласието си по текста на проекта за заключения на Съвета.

Съветът по транспорт, телекомуникации и енергетика се приканва да приеме изложения в приложението проект за заключения на Съвета на заседанието си на 8 юни 2015 г.

**Проект за заключения на Съвета относно
осъществяването на енергийния съюз:
предоставяне на повече права на потребителите и привличане на инвестиции в
енергийния сектор**

Съветът на Европейския съюз:

КАТО ПРИПОМНЯ:

- заключенията на Европейския съвет от 19—20 март 2015 г., по-специално по отношение на раздел I (Енергиен съюз), в които се отбелязва, че ЕС е поел ангажимент за изграждането на енергиен съюз с насочена към бъдещето политика в областта на климата въз основа на рамковата стратегия на Комисията, чиито пет измерения са тясно свързани и взаимноукрепващи се,
- заключенията на Европейския съвет от 23—24 октомври 2014 г., по-специално по отношение на раздел I (Рамка на политиката в областта на климата и на енергетиката до 2030 г.), включващ договореното естество и обхват на целите за 2030 г. по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове, дела на енергията от възобновяеми източници, подобренията в енергийната ефективност, електроенергийните междусистемни връзки, фундаменталното значение на напълно функциониращия и свързан вътрешен енергиен пазар и необходимостта да се намали енергийната зависимост на ЕС и да се повиши енергийната му сигурност както по отношение на електроенергията, така и по отношение на газа,
- заключенията относно съобщението на Комисията „Напредък в завършването на вътрешния енергиен пазар“, приети от Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика на 9 декември 2014 г.,
- заключенията относно съобщението на Комисията „Цени и разходи на енергията в Европа“, приети от Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика на 13 юни 2014 г.,
- съобщенията на Комисията от 25 февруари 2015 г. „Рамкова стратегия за устойчив енергиен съюз с ориентирана към бъдещето политика по въпросите на изменението на климата“ и „Пътят към целта от 10 % междусистемна електроенергийна свързаност — Подготвяне на европейската електроенергийна мрежа за 2020 г.“,

— съобщенията на Комисията от 28 май 2014 г. „Европейска стратегия за енергийна сигурност“ и от 22 януари 2014 г. „Цени и разходи на енергията в Европа“.

КАТО ОТЧИТА, че целта на изграждането на енергиен съюз с насочена към бъдещето политика в областта на климата е да се осигури на **потребителите** — домакинства и дружества — финансово достъпна, безопасна, конкурентоспособна, сигурна и устойчива енергия и да се намали енергийната зависимост на ЕС, както и да се повиши енергийната му сигурност. Тази цел следва да бъде съгласувана с дългосрочните цели на Съюза по отношение на енергетиката и климата, както и да подкрепя икономическата дейност и растежа.

КАТО ОТЧИТА значението на **инвестиционния климат** и на **достъпа до финансиране** в областта на енергетиката за осъществяването на всичките пет измерения на енергийния съюз.

КАТО ОТЧИТА петте измерения на енергийния съюз, които са тясно взаимосвързани: енергийна сигурност, солидарност и доверие, напълно интегриран европейски енергиен пазар, енергийна ефективност, способстваща за по-умерено търсене, декарбонизация на икономиката и научни изследвания, иновации и конкурентоспособност, както и необходимостта да се осигури съгласувана стратегия и балансиран подход по петте измерения.

КАТО ПРИПОМНЯ, че за да се осигури **осъществяването** на всичките пет измерения на енергийния съюз, в т.ч. на договорената рамка на политиката в областта на климата и енергетиката за периода до 2030 г., е необходимо да се разработи надеждна и прозрачна система на управление, без каквато и да било ненужна административна тежест, която да подпомогне изпълнението на целите на енергийната политика на ЕС, като същевременно се предвиди необходимата гъвкавост за държавите членки и напълно се зачита тяхната свобода да определят своя енергиен микс, както е посочено в заключенията на Европейския съвет от октомври 2014 г.

КАТО ОТЧИТА, че системата на управление ще бъде разработена въз основа на съществуващите градивни елементи и ще оптимизира и обедини отделните линии на планиране и отчитане. Тя ще засили ролята и правата на потребителите, прозрачността и предвидимостта за инвеститорите, наред с другото чрез систематично наблюдение на ключовите индикатори за финансово достъпна, безопасна, конкурентоспособна, сигурна и устойчива енергийна система, ще улесни координацията на националните енергийни политики и ще насърчи регионалното сътрудничество между държавите членки. КАТО ОТЧИТА важната роля на регионалното сътрудничество за осъществяването на енергийния съюз, както и като съществена част от системата на управление.

A. НАСОЧЕНО КЪМ ПОТРЕБИТЕЛИТЕ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНИЯ СЪЮЗ

За да стимулира насоченото към потребителите осъществяване на петте измерения на енергийния съюз, Съветът:

1. **ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО** значението на гъвкавия и динамичен вътрешен енергиен пазар, който осигурява стабилни, конкурентни и достъпни цени на енергията за потребителите, като същевременно **ПРИЗНАВА** необходимостта цените да отразяват разходите или да могат да бъдат оспорвани в рамките на вътрешния енергиен пазар, като това е съчетано с конкретни мерки, които да гарантират дългосрочна видимост и конкурентоспособност, по-специално на изложените на международна конкуренция енергоемки отрасли.
2. **ИЗТЪКВА** значението на сигурността на енергийните доставки за потребителите. Като **ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ** широкия спектър и различните разходи и ползи от наличните решения за увеличаване на енергийната сигурност и **ПРИЗНАВА**, че завършването на изграждането на вътрешния енергиен пазар, по-високата енергийна ефективност, гарантирането на правото на развитие и възможността за ползване на местни ресурси, както и на безопасни и устойчиви нисковъглеродни технологии, са от определящо значение, при съблюдаване на правото на държавите членки да определят своя енергиен микс, **ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО** значението на усилията за намаляване на енергийната зависимост на ЕС и за увеличаване на **сигурността на енергийните му доставки**, както и на диверсификацията на енергийните пътища, източници и доставчици. **ОТЧИТА** съвместните усилия на държавите членки да търсят нови източници и пътища за диверсификация, по-специално в най-уязвимите региони. **ПРИПОМНЯ**, както е изложено в заключенията на Европейския съвет от 20—21 март 2014 г., че по целесъобразност следва да се развият и междусистемните връзки с трети държави.
3. Като **ИЗТЪКВА** колко е важно да се установи напълно функциониращ и свързан **вътрешен енергиен пазар**, който да отговаря на нуждите на потребителите, **ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО** необходимостта да се изпълни и приложи цялостно съществуващото законодателство на ЕС, в т.ч. третият енергиен пакет; необходимостта да се предприемат мерки срещу липсата на междусистемни енергийни връзки, което е възможно да допринесе за по-високите цени на енергията; необходимостта от подходящи пазарни ценови сигнали, като същевременно се подобрява конкуренцията на пазарите на дребно; необходимостта да се предприемат мерки срещу енергийната бедност, като се обърне надлежно внимание на националните особености, и да се подпомогнат потребителите в уязвимо положение, като се търси подходящата комбинация от социални, енергийни или потребителски политики; необходимостта да се информират потребителите и да им се предоставят права с възможности за активно участие на енергийния пазар и за реакция на ценовите сигнали, за да се стимулира конкуренцията, да се увеличи гъвкавостта на пазара както от страната на предлагането, така и от страната на потреблението, и да се даде възможност на потребителите да контролират своята консумация на енергия и да участват в рентабилни решения в отговор на търсенето, например чрез интелигентни мрежи и интелигентни измервателни уреди.

4. Като ОТЧИТА значението и положителните страни на **енергийната ефективност** за намаляване на разходите за енергия на потребителите, като същевременно се намаляват емисиите на парникови газове и се допринася за енергийната сигурност, ИЗТЪКВА колко е важно да се ангажират всички заинтересовани страни с изпълнението на различни мерки за енергийна ефективност и необходимостта да се гарантира достъп на потребителите до подходяща и прозрачна информация, както и подходящи стимули за енергоспестяване. Във връзка с това ПОДЧЕРТАВА необходимостта да се изпълнява съществуващото законодателство, както и то да бъде подложено на допълнителен преглед и развитие, което би спомогнало за осъществяването на възможностите за рентабилност, които поражда енергийната ефективност, в т.ч. директивите за екопроектирането и за енергийното етикетирание. За тази цел ПОДКРЕПЯ инициативите за улесняване на достъпа до финансови инструменти и схемите за целево финансиране за енергийна ефективност.
5. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО значението на безопасните и устойчиви нисковъглеродни енергийни доставки за потребителите. Като ОТЧИТА значението на дългосрочните ползи и разходи, свързани с **декарбонизацията**, използването на безопасни и устойчиви нисковъглеродни технологии и факта, че държавите членки имат правото като част от компетентността си по отношение енергийния микс да използват, ако желаят, предпочитания от тях спектър от такива технологии, за да изпълнят общите цели на ЕС, както и осигуряването на промишлена конкурентоспособност и приноса за растежа и работните места, който преходът към устойчиви енергийни системи може да окаже, ПРИЗНАВА необходимостта от рентабилно включване на безопасни и устойчиви местни ресурси, по-специално на възобновяеми енергийни източници, на пазара, наред с другото чрез по-добра организация на пазара, и насърчаване на тяхното развитие чрез използването на безопасни и устойчиви нисковъглеродни технологии.
6. Във връзка с това, като се има предвид интересът на потребителите, ИЗТЪКВА значението на разработването на насочена към бъдещето стратегия за **научни изследвания и иновации** в енергийния сектор, по-специално за насърчаване на по-нататъшното развитие, наред с останалото, на интелигентни уреди и мрежи, на ефективни енергийни системи, на възможности за съхраняване на енергия за използване като електричество и на следващо поколение енергия от възобновяеми източници и други безопасни и устойчиви източници на енергия, в т.ч. за отопление и охлаждане и за транспортните отрасли.

Б. СТИМУЛИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В ЕНЕРГИЙНИЯ СЕКТОР

За да стимулира необходимите инвестиции за осъществяването на всичките пет измерения на енергийния съюз, Съветът:

1. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО необходимостта от поддържане и подобряване на предвидим, воден от пазара инвестиционен климат в целия Европейски съюз, въз основа на стабилна и прозрачна европейска правна рамка и на насочена към бъдещето, съгласувана и ефективна по отношение на разходите политика в областта на климата и енергетиката.

ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО необходимостта от добре работещ пазар на въглеродни емисии, за да се създаде предвидима дългосрочна инвестиционна рамка.

ОТЧИТА потенциала на засиленото регионално сътрудничество, по-специално по отношение на спестяванията от инвестиции и възможните полезни взаимодействия в различните области на инвестициите в енергийния сектор, както и необходимостта от адекватна оценка на краткосрочните и дългосрочните ползи.

ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, че на пазара е необходимо да бъдат осигурени големи инвестиции в енергийната инфраструктура, енергийната ефективност и в новаторско, безопасно и устойчиво нисковъглеродно производство на енергия. За тази цел основното, което трябва да се осигури, е цялостно спазване на съществуващите правила на вътрешния пазар и наличие на подходящи сигнали за инвестициите и достъп до финансиране.

Във връзка с това ПОДКРЕПЯ пълноценното използване на всички възможни източници на финансиране, в т.ч. възможностите за финансиране от ЕС, по-специално тези, които стимулират регионалното сътрудничество, за да се улесни достъпът до финансиране за проекти, особено за проекти от общ интерес, които не са търговски по характер, както и за изграждането на обекти в енергийния сектор, като се избягват нарушенията и фрагментацията.

ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО значението на създаването на равноправни условия на конкуренция между пазарните участници, наред с останалото с цел да се осигурят най-високи стандарти за безопасност и опазване на околната среда.

2. ИЗТЪКВА необходимостта от по-нататъшни действия за намаляване на енергийната зависимост на ЕС и за увеличаване на **енергийната му сигурност** както по отношение на електроенергията, така и на газа. За тази цел ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО необходимостта от ускоряване на изпълнението на инфраструктурните проекти, в т.ч. за междусистемни връзки, по-специално в периферните региони, както е изложено в заключенията на Европейския съвет от 19—20 март 2015 г., и в съответствие със заключенията на Европейския от 23—24 октомври 2014 г. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО необходимостта от изпълнение на проектите от общ интерес в сектора на газа, които са от определящо значение, като например коридорът „Север-Юг“, южният газов коридор и насърчаването на нов газов център в Южна Европа, както и ключовите инфраструктурни проекти за подобряване на енергийната сигурност на Финландия и балтийските държави, с цел диверсифициране на енергийните доставчици и маршрути и осигуряване на функционирането на пазара.
3. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, че спешно трябва да бъдат мобилизирани всички усилия за постигането на целта за напълно функциониращ и свързан **вътрешен енергиен пазар**:
- Като ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО необходимостта от предотвратяване на неподходящите междусистемни връзки между държавите членки и европейските газови и електропреносни мрежи, ИЗТЪКВА необходимостта да се осигури изпълнението на минимална цел от 10 % от съществуващата електроенергийна междусистемна свързаност в неотложен порядък, и не по-късно от 2020 г. поне за държавите членки, които все още не са постигнали минимално ниво на интеграция във вътрешния енергиен пазар, а именно балтийските държави, Португалия и Испания, както и за държавите членки, които се явяват тяхната главна точка за достъп до вътрешния енергиен пазар, и ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО необходимостта да се осигури интегрирането на електропреносната мрежа на балтийските държави в европейската континентална мрежа. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, че е необходимо да бъде отделено специално внимание на по-отдалечените и/или по-слабо свързаните части на единния пазар като Малта, Кипър и Гърция.
 - ПРИЗНАВА значението на подобренията на енергийния пазар за продължаване на процеса на развитие на отворени и конкурентни пазари, като същевременно се отстраняват наличните и се избягват новите нарушения на пазара, което ще послужи като стимул за инвестициите, ще осигури предвидимост на енергийните пазари и дългосрочна видимост за инвеститорите, както и ще осигури гъвкавост на пазара по отношение на търсенето и предлагането на енергия, сигурност на доставките, възобновяеми енергийни източници и други местни източници на енергия, както и по-ефективно потребление на енергия. ПРИЗНАВА, че следва да се обърне внимание на пазара на електроенергия на едро, който може да не излъчва достатъчно ценови сигнали, за да се наберат необходимите инвестиции и да се гарантира сигурност на доставките, и във връзка с това ПРИПОМНЯ заключенията на Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика от 7 юни 2013 г.

4. ПРИЗОВАВА за финансова и политическа подкрепа с ясна дългосрочна перспектива, за да се улеснят и насърчат частните инвестиции в подобряване на **енергийната ефективност** и икономите на енергия, по-специално в секторите на централното отопление и охлаждането, на сградите, транспорта, продуктите и електроуредите, и НАСЪРЧАВА обмена на най-добри практики по отношение на разпределянето на риска и разходите в договорите за енергийни услуги, които могат да отключат инвестициите в секторите на домакинствата, малките и средните предприятия и публичния сектор.
5. Като ЗАПАЗВА водещата роля на Европа в технологията и иновациите в областта на възобновяемите енергийни източници, ИЗТЪКВА колко е важно да се осигури стабилна рамка в сектора на **възобновяемите енергийни източници** в съответствие с правилата на ЕС, в т.ч. насоките на Комисията за държавната помощ в областта на енергетиката и околната среда, за да се подобрят условията за дългосрочни инвестиции и да се подпомогне интеграцията на пазара, осигурявайки същевременно безопасното и надеждно функциониране на електрическите мрежи.
6. НАСЪРЧАВА инициативите за стимулиране на водещата роля на ЕС в областта на **технологията и иновациите** във връзка с енергетиката и климата и за насърчаване на растежа и работните места, за осигуряване на подходящи инструменти за натрупване на инвестиции в научните изследвания и иновациите, за внедряване на новите технологии на пазара в ЕС и за разширяване на възможностите за износ, в т.ч. напр. следващото поколение възобновяеми енергийни източници, складирането на енергия за електричество и улавянето и поглъщането на въглерод, подобряването на енергийната ефективност и безопасните и устойчиви нисковъглеродни технологии за промишлеността и устойчивия транспорт.

В. СЛЕДВАЩИ СЪПКИ

За да продължи изграждането на енергиен съюз въз основа на рамковата стратегия на Комисията, Съветът:

1. ПОДКРЕПЯ петте измерения на стратегията за енергийния съюз и действията, предвидени в заключенията на Европейския съвет от март 2015 г., и ПРИЗОВАВА за тяхното бързо осъществяване.
2. ПРИПОМНЯ, че институциите на ЕС и държавите членки трябва да продължат работата по изграждането на енергийния съюз и че Съветът следва да докладва на Европейския съвет преди декември 2015 г.

3. ПРИЗОВАВА Комисията да представи в кратки срокове инициативи във връзка със системата на управление на енергийния съюз в съответствие със заключенията на Европейския съвет от 19—20 март 2015 г. и 23—24 октомври 2014 г., в т.ч. насоките относно регионалното сътрудничество, които да бъдат разработени бързо, да бъдат утвърдени от Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика и да бъдат докладвани на Европейския съвет през декември 2015 г. като първа стъпка към разработването на системата на управление в съответствие със заключенията на Европейския съвет от 19—20 март 2015 г. и 23—24 октомври 2014 г.
 4. ПРИЗОВАВА Комисията да помогне за осигуряването на по-голяма прозрачност при съставянето на разходите и цените на енергията чрез подходящо наблюдение, като се избягва ненужната административна тежест.
 5. ПРИЗОВАВА Комисията да проучи обхвата на всички съществуващи инструменти на ЕС за финансиране и енергийни инвестиционни режими, които групират ресурси за финансиране на икономически жизнеспособни инвестиции, като се избягват нарушенията и фрагментацията.
-